

ТЕПЛОДАРСЬКИЙ МІСЬКИЙ СУД ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом керівника
апарату суду
від 25.05.2015 року № 7-од/к

ІНСТРУКЦІЯ № 7

ВСТУПНИЙ ІНСТРУКТАЖ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ЗАКЛАД

Теплодарський міський суд Одеської області був заснований на підставі Указу Президента України №1341 від 09.12.1997 року, Закону України «Про самоврядування в Україні», Постанови Кабінету Міністрів України №197 від 12.02.1996 року «Про затвердження Положення про порядок передачі судом службових приміщень».

Теплодарський міський суд Одеської області розташований в будинку, що знаходиться по вул. Комунальна, 3, м.Теплодар, Одеської області і являє собою двоповерхову споруду, яка обладнана відповідними інженерними мережами та технічним устаткуванням для забезпечення належних санітарно-побутових умов для працівників. В закладі є адміністративно-господарські і підсобні приміщення. Суд працює в одну зміну.

Основними завданнями Теплодарського міського суду є:

- забезпечення кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод громадян гарантованих Конституцією і законами України.

2. ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛУЖБОВИХ ПРИМІЩЕНЬ СУДУ

Приміщення Теплодарського міського суду Одеської області не відповідає встановленим санітарно-технічним нормам, передбаченим для даного класу приміщень. опалення суду здійснює ТЕЦ, сприятливі параметри мікроклімату, природне і штучне освітлення відповідно до встановлених вимог.

Також приміщення суду характеризуються наявністю факторів підвищеної небезпеки. Основними джерелами підвищеної небезпеки є: персональні комп'ютери, електропобутові прилади, копіювальний апарат, а також покрівля приміщення суду.

Організація робочих місць користувачів комп'ютерами забезпечує відповідність усіх елементів робочих місць та їх розташування ергономічним вимогам відповідного державного стандарту.

3. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПРАЦІВНИКІВ НА ПРИЛЕГЛИХ ТЕРИТОРІЯХ СУДУ

Знаходячись на прилеглих території до суду працівники повинні дотримуватись встановлених заходів безпеки.

Пересуватись по сходових маршах при вході в приміщення, слід бути уважним і обережним, триматись за поручні.

Приміщення суду, робочі місця, проходи, загальні виходи повинні утримуватись в належному санітарному стані, не захаращуватись сторонніми предметами. Не допускається використання приміщення відділення не за призначенням, облаштовувати їх під зберігання предметів, які не використовуються в повсякденній роботі працівниками.

При роботі з персональними комп'ютерами та копіювальним апаратом шкідливими та небезпечними факторами є: електричний струм, електромагнітні випромінювання, статична електрика (електростатичне поле), психоемоційне навантаження.

Всі працівники, які обслуговують комп'ютери, підлягають обов'язковому медичному огляду – один раз на рік (флюорографія).

При роботі на комп'ютері, працівники повинні дотримуватися вимог інструкції з охорони праці при користуванні персональним комп'ютером.

4. ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ

Законодавство про охорону праці складається з Закону "Про охорону праці", Кодексу законів про працю України, Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

У жовтні 1992 року був прийнятий Закон України "Про охорону праці", який набрав чинності з 24 листопада 1992 року. Цим законом вперше в Україні були визначені принципи державної політики в галузі охорони праці, основний з яких – пріоритет життя і здоров'я працівників, повної відповідальності керівника за створення безпечних і здорових умов праці. Цим законом закріплені основні права і обов'язки з питань охорони праці як роботодавців, так і працюючих, бо тільки їх спільними зусиллями можна досягти суттєвих зрушень в попередженні виробничого травматизму.

В листопаді 2002 року прийнято зміни до Закону України "Про охорону праці". Цим Законом, а також ст. 29 Кодексом законів про працю України, чітко визначені права працівника під час укладання трудового договору.

Під час укладання трудового договору керівник апарату суду ознайомлює працівника під розписку про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, можливі наслідки їх впливу на здоров'я та про права працівника на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору.

Законодавством також передбачені права працівників на охорону праці під час виконання ним трудових обов'язків. Умови праці на робочому місці, санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам законодавства.

Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація небезпечна для його життя чи здоров'я. Він зобов'язаний негайно повідомити про це безпосередньо керівника апарату суду. За період простою з цих причин, які виникли не з вини працівника, за ним зберігається середній заробіток.

Працівника, який за станом здоров'я, відповідно до медичного висновку потребує надання легшої роботи, керівник організації повинен перевести за згодою працівника на таку роботу на термін, зазначений у медичному висновку і у разі потреби встановити скорочений робочий день та організувати проведення навчання з набуття іншої професії відповідно до законодавства..

У суді важких та шкідливих умов праці не має.

При зміні виробничих умов та розмірів пільг і компенсацій передбачених колективним Договором суду, керівник повинен, не пізніше як за 2 місяці, письмово про зміни проінформувати працівника.

Статтею 14 Закону України "Про охорону праці" працівник зобов'язаний:

- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території організації;

- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поведінки з машинами та іншими засобами виробництва, користування засобами колективного і індивідуального захисту;

- проходити у встановленому законодавством порядку періодичні медичні огляди.

Працівник несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.

Законодавством про охорону праці також зобов'язано адміністрацію суду (в особі керівника суду) створити на робочому місці умови праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечити додержання вимог законодавства щодо працівників у галузі охорони праці.

З цією метою керівник забезпечує функціонування системи управління охороною праці, а саме:

- призначає із числа посадових осіб, відповідального який буде вирішувати конкретні питання з охорони праці у відділенні, контролює їх роботу;

- забезпечує належне утримання будівель і споруд, виробничого обладнання та устаткування, контролює їх технічний стан;

- забезпечує усунення причин, що призводять до нещасних випадків, професійних захворювань та здійснення профілактичних заходів, визначених комісіями за підсумками розслідування цих причин;

- затверджує положення, інструкції, інші акти з охорони праці, що діють у межах відділення та встановлюють правила виконання робіт і поведінки працівників у виробничих приміщеннях відділення, на робочих місцях, на прилеглих територіях, забезпечує безоплатно працівників нормативно-правовими актами та актами з охорони праці;

- здійснює контроль за додержанням працівниками норм та правил з охорони праці.

Керівник до початку роботи за укладеним договором (ст.29 КЗпП України):

- ознайомлює працівника з правилами внутрішнього трудового розпорядку та колективним договором;
- визначає працівникові робоче місце, забезпечує його необхідним для роботи інвентарем, засобами індивідуального захисту;
- організовує інструктування працівника з питань охорони праці та протипожежної безпеки.

Вирішення спірних питань між адміністрацією суду і працівником регулюється ст.221 Кодексу законів про працю України. Трудові спори розглядаються:

- комісіями по трудових спорах;
- районними (міськими) судами.

Такий порядок розгляду спірних питань, що виникають між роботодавцем і працівником застосовується незалежно від форми трудового договору.

4.1. Трудовий договір, робочий час, час відпочинку. Охорона праці жінок.

Трудовим договором є угода між працівником і адміністрацією суду, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з дотриманням внутрішнього трудового розпорядку, а адміністрація зобов'язується виплачувати працівникові зарплату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи.

Особливою формою трудового договору є контракт, в якому встановлюються сторонами строк його дії, права, обов'язки, відповідальність сторін (в тому числі і матеріальна), викладаються умови і організація праці працівника, умови розірвання договору, в тому числі достроково. Сфера застосування контракту визначається законодавством.

Трудовий договір може бути:

- безстроковим, що укладається на невизначений термін;
- на визначений строк, встановлений за погодженням сторін;
- таким, що укладається на час виконання певної роботи.

Трудовий договір укладається, як правило у письмовій формі. Укладання трудового договору оформляється наказом начальника відділення про зарахування працівників на роботу.

Трудовий договір вважається укладеним і тоді, коли наказ не було видано, але працівника допущено до роботи.

Забороняється укладання трудового договору з громадянином, якому за медичним висновком запропонована робота протипоказана за станом здоров'я.

Робочий час, час відпочинку.

Нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень.

У суді для працівників встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями (субота та неділя). Тривалість щоденної роботи встановлено правилами внутрішнього трудового розпорядку. Робочий час розпочинається з 9 г. 00 хв. до 18 г. 00 хв., в п'ятницю з 9 г.00 хв. до 17 г.00 хв.

Як передбачає законодавство працівникам надається перерва для відпочинку та харчування тривалістю не більше 2 годин і не менше 0,5 годин. Перерва не включається в робочий час. За правилами внутрішнього трудового розпорядку у суді встановлена обідня перерва з 13 г. 00 хв. до 14 г. 00 хв.

Працівники використовують час перерви на свій розсуд. На цей час вони можуть відлучатися з місця роботи.

У випадку, коли святковий або неробочий день збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний день після святкового або неробочого.

Всім працівникам надаються щорічні відпустки із збереженням місця роботи (посади) і середнього заробітку. Щорічна відпустка надається працівникам тривалістю 30 календарних днів та плюс 4 дні за ненормований робочий час.

Працівникам молодше 18 років щорічна відпустка надається тривалістю один календарний місяць.

Відпустки, що надаються відповідно до встановленого порядку в зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, а також вагітністю й родами, до щорічних і додаткових відпусток не включаються.

Охорона праці жінок.

Законодавством про охорону праці передбачається охорона праці жінок, а саме: ним забороняється застосування праці жінок на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, на підземних роботах, а також залучення жінок до підймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми.

Праця вагітних жінок і жінок, які мають неповнолітню дитину, регулюються законодавством.

4.2. Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Всі працівники Теплодарського міського суду Одеської області повинні знати і виконувати Правила внутрішнього трудового розпорядку, якими встановлено: час початку роботи відділення – о 09 г.00 хв., перерва на обід з 13:00 до 14:00, закінчення роботи – о 18 г.00 хв..

Працівники несуть дисциплінарну відповідальність за порушення правил внутрішнього трудового розпорядку.

4.3. Система відділення охорони праці, державний нагляд та громадський контроль за охороною праці на підприємстві.

Метою СУОП є забезпечення процесів формування здорових і безпечних умов праці. Основним принципом її функціонування є зв'язок процесу виробництва з засобами щодо поліпшення безпеки, гігієни праці; додержання виконавчої, трудової та технологічної дисципліни, економічна зацікавленість всіх суб'єктів виробничого процесу у підвищення безпеки та поліпшення умов праці.

Управління охороною праці здійснює керівник підприємства, установи, організації. Для цього він створює службу охорони праці, визначає посадові обов'язки всіх керівників структурних підрозділів з питань охорони праці.

Він організовує розробку нормативних актів про охорону праці, що діють в межах підприємства, а також навчання і перевірку знань працюючих з охорони праці.

Для забезпечення дії СУОП роботодавець організовує повсякденний контроль з боку керівників підрозділів, контроль з боку служби охорони праці та дії адміністративно-громадського контролю.

Основні завдання, які необхідно вирішити системою охорони праці:

- професійний відбір працівників з окремих професій;

- навчання працівників безпечним методам праці з пропаганди питань охорони праці;
- забезпечення безпеки виробничого устаткування;
- забезпечення безпеки технологічних процесів;
- забезпечення безпеки будівель і споруд;
- нормалізація санітарно-гігієнічних умов праці;
- забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту;
- забезпечення оптимальних режимів праці і відпочинку працюючих;
- санітарно-побітове обслуговування працівників.

4. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ЗАПОБІГАННЯ НЕЩАСНИМ ВИПАДКАМ. ОСНОВНІ НЕБЕЗПЕЧНІ ТА ШКІДЛИВІ ВИРОБНИЧІ ФАКТОРИ.

Небезпечними та шкідливими виробничими факторами відповідно до ГОСТ 12.0.003-74 за природою дії поділяються на 4 групи:

- фізичні;
- хімічні;
- біологічні;
- психофізіологічні.

Група фізичних небезпечних та шкідливих виробничих факторів поділяється на такі підгрупи:

- машини та механізми, що рухаються;
- незахищені рухомі елементи виробничого обладнання;
- вироби, заготовки, матеріали, що пересуваються;
- підвищена запиленість та загазованість повітря робочої зони;
- підвищена або понижена температура поверхні обладнання, матеріалу;
- підвищена або понижена температура повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму на робочому місці;
- підвищений рівень вібрації;
- підвищений рівень інфразвукових коливань;
- підвищений рівень ультразвуку;
- підвищений або понижений барометричний тиск в робочій зоні та його різке коливання;
- підвищена або понижена вологість повітря;
- підвищена або понижена рухомість повітря;
- підвищена або понижена іонізація повітря;
- підвищений рівень іонізуючого випромінювання в робочій зоні;
- небезпечний рівень напруги в електричній мережі, замкнення якої може виникнути через тіло людини;
- підвищений рівень статичної електрики;
- підвищений рівень електромагнітних випромінювань;
- підвищена напруженість електричного поля;
- підвищена напруженість магнітного поля;
- відсутність або недостатність природного освітлення;
- недостатня освітленість робочої зони;

- підвищена яскравість світла;
- понижена контрастність;
- пряме та відбите світло;
- підвищена пульсація світлового потоку;
- підвищений рівень ультрафіолетової радіації.

Група хімічних небезпечних та шкідливих виробничих факторів поділяється на такі підгрупи:

А) за характером впливу на організм людини:

- загально токсичні;
- подразнюючі;
- сенсibilізуючі;
- канцерогенні;
- мутагенні;
- такі, що впливають на репродуктивну функцію.

Б) за шляхом проникнення в організм людини:

- діючі через дихальні шляхи;
- діючі через травну систему;
- діючі через шкіряний покрив.

Група біологічних небезпечних та шкідливих виробничих факторів:

- мікроорганізми (бактерії, віруси, тощо);
- макроорганізми (рослини та тварини).

Група психофізіологічних небезпечних та шкідливих виробничих факторів за характером впливу поділяються на такі підгрупи:

- фізичні перевантаження;
- нервово-психічні перевантаження.

В свою чергу фізичні перевантаження поділяються на статичні, динамічні, гіподинамію, а нервово-психічні перевантаження на розумове перевантаження, перевантаження аналізаторів, монотонність праці та емоційні перевантаження.

Засоби колективного захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів.

Для забезпечення безпеки працюючих від небезпечних виробничих факторів застосовуються засоби колективного захисту, що повністю або частково закривають доступ в зону, в якій діють небезпечні фактори, та виключають їх дію в разі проникнення людини у простір, де вони виникають. До них відносяться різні види місцевої, загально обмінної припливно-витяжної вентиляції, кондиціонери, газорозрядні лампи (люмінесцентні, ртутні) та лампи накаливання, різні види світильників.

Для захисту від дії високих температур застосовуються щити, ширми, огорожі, душируючі пристрої, тепло ізолюючі матеріали, робототехніка, світофільтри.

До засобів захисту від небезпечних факторів відносяться захисті та запобіжні пристрої, сигналізація безпеки, розриви та габарити безпеки, дистанційне управління.

Засоби індивідуального захисту видаються працюючим згідно діючих норм та Положення про порядок видачі спецодягу.

Роботодавець зобов'язаний забезпечити за свій рахунок придбання, комплектування, видачу та утримання засобів індивідуального захисту відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці та колективного договору.

У разі передчасного зношення цих засобів не з вини працівника роботодавець зобов'язаний замінити їх за свій рахунок. Уразі придбання працівником спецодягу, інших засобів індивідуального захисту, мийних та знешкоджувальних засобів за свої кошти роботодавець компенсує всі витрати на умовах, передбачених колективним договором.

5. ПИТАННЯ ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ

Електричний струм небезпечний саме тим, що його дію людина відчуває вже при ураженні ним. Електричний струм не виявляється органами зору, слуху або запаху, як інші джерела небезпеки (рухомі деталі, загазованість, запиленість, вогонь тощо). Тому електричний струм таїть в собі особливу небезпеку. Електричний струм спричиняє на людину переважно біологічну та теплову (опіки) дію.

Ступінь небезпечного впливу на людину електричного струму залежить від виду і величини напруги та струму, частоти електричного струму, шляху його проходження через тіло людини, тривалість впливу на організм і умов навколишнього середовища.

Найбільша кількість електричного травмування виникає при експлуатації електроустановок та мереж напругою до 1000 В. Основними причинами ураження електричним струмом є безпосередній контакт із відкритими струмоведучими частинами обладнання; зіткнення із ізолюваними струмоведучими частинами обладнання, які втратили свої ізоляційні властивості, та вплив електроструму через електричну дугу на пристроях відключення.

Дія електроструму на організм людини проявляється у складних та різноманітних формах. Усі ураження, що викликані дією електричного струму, поділяються на внутрішні та зовнішні.

Відповідно до цього в практичних умовах розрізняють електричні удари, які викликають ураження всього організму, електротравму, що представляє собою зовнішнє місцеве ураження, що може бути тепловим (опік), механічним (розрив тканин), хімічним (електроліз).

Встановлено, що найбільша величина змінного струму промислової частоти, при якій людина може самостійно відірватись від електроду, дорівнює в середньому 15-20 мА.

Безпечним вважається змінний струм (частота 50 Гц) до 0,01-0,02 А.

Струм 0,1 А і вище є смертельним для людини. Опір тіла людини складається із опору шкіри та внутрішніх органів. Середній опір внутрішніх органів можна прийняти рівним 1000 Ом. Шкіра є ізоляційною оболонкою, що захищає до деякої міри людину від ураження струмом, її опір залежить від різних факторів (вологості, пошкоджень) і може коливатись: для сухої шкіри від 40000 до 100000 Ом, для вологої – може знизитись до 1000 Ом.

Всі приміщення за ступенем небезпеки ураження людей електричним струмом класифікуються таким чином:

- приміщення без підвищеної безпеки. Це приміщення, в яких відсутні умови, які створюють «підвищену небезпеку» або «особливу небезпеку»;
- приміщення з підвищеною небезпекою; які характеризуються наявністю хоча б одного із факторів підвищеної небезпеки – струмопровідного пилу, високої температури, струмопровідну підлогу, підвищену вологість; можливості одночасного доторкання людини до металоконструкції будівель, що мають з'єднання з землею, з одного боку та до металевих корпусів електроустаткування – з іншого;

- приміщення особливо небезпечні. Це приміщення, які характеризуються наявністю однієї із наступних умов, що створюють особливу небезпеку:
 - а) значного підвищення вологості;
 - б) хімічно активної середовища;
 - в) одночасно двох або більше умов підвищеної небезпеки.
- Службові приміщення відділення, що мають персональні комп'ютери, копіювальні апарати, електроприлади, відносяться до приміщень підвищеної небезпеки.

6. ОСНОВНІ ВИМОГИ ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ ТА ОСОБИСТОЇ ГІГІЄНИ.

Виробнича санітарія розглядає питання впливу основних виробничих факторів на стан здоров'я працюючих. Це такі фактори, як мікроклімат, випромінювання, освітлення, шум, забруднення повітря тощо.

Основну роль в оздоровленні умов праці відіграють правильна організація виробництва з врахуванням всіх санітарно-гігієнічних вимог. Ці норми встановлюють санітарні зони, вимоги до розташування виробничих будівель та улаштування робочих приміщень із урахуванням необхідної виробничої площі, освітлення, опалення та вентиляції.

Оптимальні параметри мікроклімату повинні бути:

- температура у виробничих приміщеннях залежно від категорії робіт від 16 до 24 (градусів по Цельсію) у холодний період та від 18 до 25 (градусів по Цельсію) у теплий період;
- відносна вологість повітря, залежно від температури, у межах 40-75 %;
- швидкість руху повітря у межах 0,1-0,5 м/с.

При цьому обсяг виробничого приміщення на одного працюючого повинен бути не менше як 15 куб. м, а площа – не менше ніж 4,5 м.кв..

7. ПОРЯДОК РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ.

Порядок про розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві регламентується Порядком затвердженим постановою Кабінету Міністрів від 25.08.2004 року № 1112.

Згідно з цим Порядком розслідування проводиться у разі раптового погіршення стану здоров'я працівника або особи, яка забезпечує себе роботою самостійно, одержання ними поранення, травми, у тому числі внаслідок тілесних ушкоджень, заподіяних іншою особою, гострого професійного захворювання і гострого професійного та інших отруєнь, одержання теплового удару, опіку, обмороження, у разі утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою та іонізуючим випромінюванням, одержання інших ушкоджень внаслідок аварії, пожежі, стихійного лиха (землетруси, зсуви, повені, урагани тощо), контакту з представниками тваринного і рослинного світу, що призвели до втрати працівником працездатності на один робочий день чи більше або до необхідності переведення його на іншу (легшу) роботу не менш як на один робочий день, у разі зникнення працівника під час виконання ним трудових обов'язків, а також у разі смерті працівника на підприємстві (далі – нещасні випадки).

Про кожний нещасний випадок потерпілий або працівник, який його виявив, чи інша особа – свідок нещасного випадку повинні негайно повідомити безпосереднього керівника чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до подання

необхідної допомоги потерпілому. Керівник в свою чергу після отримання повідомлення зобов'язаний терміново організувати подання першої медичної допомоги потерпілому, забезпечити у разі необхідності його доставку до лікувально-профілактичного закладу; уповноважену особу з питань охорони праці; зберегти до прибуття комісії з розслідування нещасного випадку обстановку на робочому місці та устаткування у такому стані, в якому вони були на момент нещасного випадку, а також вжити заходів до недопущення подібних випадків.

Керівництво, одержавши повідомлення про нещасний випадок зобов'язаний негайно:

1) засобами зв'язку повідомити:

- робочий орган виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань (далі – Фонд) за місцем знаходження підприємства за встановленою формою;
- підприємство, де працює потерпілий якщо потерпілий є працівником іншого підприємства;
- органи державної пожежної охорони за місцем знаходження підприємства – у разі нещасного випадку, що стався внаслідок пожежі;
- установу державної санітарно – епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство - у разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння).

2) утворити наказом комісію з розслідування нещасного випадку (далі – комісія) у складі не менше ніж три особи та організувати розслідування.

До складу комісії включаються керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа, на яку роботодавцем покладено такі повноваження, керівник структурного підрозділу підприємства, на якому стався нещасний випадок, представник робочого органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань за місцем знаходження підприємства (за згодою), представник первинної організації профспілки, членом якої є потерпілий.

У разі настання нещасного випадку з тяжкими наслідками, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого, до складу комісії обов'язково включається представник Фонду.

До складу комісії не може включатися керівник робіт, який безпосередньо відповідає за стан охорони праці на робочому місці, де стався нещасний випадок.

Комісія зобов'язана протягом трьох днів:

- обстежити місце нещасного випадку, одержати пояснення потерпілого, якщо це можливо, опитати свідків нещасного випадку та причетних до нього осіб;
- визначити відповідність умов праці та її безпеки вимогам законодавства про охорону праці;
- з'ясувати обставини і причини нещасного випадку;
- визначити, чи пов'язаний цей випадок з виробництвом;
- установити осіб, які допустили порушення вимог законодавства про охорону праці, розробити заходи щодо запобігання подібним нещасним випадкам;
- скласти акт розслідування нещасного випадку за формою Н-5 згідно форми у трьох примірниках, а також акт про нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом за формою Н-1 у шести примірниках, якщо цей випадок визнано таким, що пов'язаний з виробництвом, або акт про нещасний випадок, не пов'язаний з виробництвом за формою НПВ, якщо цей нещасний випадок

визнано таким, що не пов'язаний з виробництвом, і передати їх на затвердження роботодавцю.

Акти форми Н-5 і форми Н-1 або НПВ підписуються головою і всіма членами комісії. У разі незгоди із змістом зазначених актів член комісії письмово викладає свою окрему думку, яка додається до акта ф. Н-5 і є його невід'ємною частиною, про що робиться запис в акті Н-5.

У випадках коли нещасний випадок трапився із водіями, машиністами, пілотами під час перебування у рейсі і розслідування потребує лабораторних досліджень, експертизи, випробувань для встановлення обставин і причин нещасного випадку строк розслідування може бути продовжено за погодженням з територіальним органом Держнаглядохоронпраці за місцем знаходження підприємства, але не більше ніж на місяць, про що роботодавець видає наказ.

Групові нещасні випадки, які сталися одночасно з двома і більше працівниками, незалежно від ступеня тяжкості ушкодження їх здоров'я, а також нещасні випадки із смертельними наслідками розслідуються спеціальною комісією, яка призначається територіальним органом Держнаглядохоронпраці за місцем знаходження підприємства. В разі якщо загинуло 5 і більше осіб або травмовано 10 і більше осіб, проводиться спеціальною комісією, яка призначається наказом Держнаглядохоронпраці.

Професійні захворювання.

Усі вперше виявлені випадки хронічних захворювань і отруєнь (далі – професійні захворювання) підлягають розслідуванню.

Професійний характер захворювання визначається спеціалізованими лікувально – профілактичними закладами. На кожного хворого даний заклад складає повідомлення за формою П-3 і протягом трьох діб після встановлення діагнозу це повідомлення надсилається роботодавцю та робочому органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань за місцем знаходження підприємства.

Керівництво організовує розслідування причин виникнення професійного захворювання та наказом призначає комісію з розслідування до складу якої входять: представники державної санітарно – епідеміологічної служби, яка обслуговує підприємство; представники лікувально – профілактичного закладу, що обслуговує підприємство; представники робочого органу виконавчої дирекції Фонду та представник первинної організації профспілки, членом якої є потерпілий. Розслідування випадку професійного захворювання проводиться протягом 10 робочих днів після надходження повідомлення за формою П-3. По закінченню розслідування комісія складає акт за формою П-4 у шести примірниках. Затверджує акт П-4 головний державний санітарний лікар.

8. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА.

Пожежі наносять значну шкоду як майну громадян так і здоров'ю.

Основними причинами пожеж на виробництві є:

- необережне поводження з відкритим полум'ям;
- порушення вимог безпеки при фарбуванні;
- порушення правил монтажу та експлуатації електроустаткування (відсутність заземлення, негерметичність електричного обладнання тощо);

- порушення вимог зберігання горючо-смазочних матеріалів, відходів та хімічних речовин, що можуть самозагорітися.

Відповідно до вимог Правил пожежної безпеки в Україні, на підприємстві з урахуванням його пожежної небезпеки встановлюється відповідний протипожежний режим.

Згідно з існуючими правилами працюючі повинні:

Палити лише у виділених для цього місцях, виконувати пожежно небезпечні роботи згідно з установленим порядком; зберігати легкозаймисті та займисті речовини у спеціальній тарі; додержуватися встановленого порядку прибирання та зберігання горючого пилю, відходів, шмаття; проходити навчання та інструктаж з питань пожежної безпеки.

Треба пам'ятати, що не допускається у підвальних та цокольних поверхах розміщення вибухових - пожежно небезпечних виробництв, зберігання та застосування легкозаймистих та горючих речовин, вибухових речовин, балонів з газом, целулоїду, горючої кіноплівки, карбїду кальцію та інших речовин і матеріалів, що мають підвищену вибухову - пожежну небезпеку.

Не дозволяється використовувати горища, технічні поверхи і приміщення (у тому числі вентиляційні камери, електрощитові) під виробничі дільниці, для зберігання продукції.

Забороняється прибирати приміщення і прати одяг із застосуванням бензину, гасу та інших легкозаймистих та горючих речовин, розкидати і залишати неприбраними промаслені тканини та інші матеріали. Їх необхідно прибирати в спеціально відведені для цього металеві ящики.

Евакуаційні шляхи і виходи повинні утримуватися вільними, нічим не зашарашуватись, двері на шляхах евакуації повинні відчинятися в напрямку виходу із приміщення. Сходові клітки, сходи, коридори, проходи та інші шляхи евакуації мають бути забезпечені евакуаційним освітленням. Треба пам'ятати, що багато випадків пожеж пов'язано із застосуванням електроприладів.

Правилами пожежної безпеки не дозволяється:

- експлуатація кабелів і проводів з пошкодженою або такою, що в процесі експлуатації втратила захистні властивості, ізоляцію;
- застосування саморобних електричних подовжувачів;
- підвішувати світильники безпосередньо на струмопровідні проводи, обгортати електролампи і світильники папером, тканиною або іншими матеріалами, які при нагріванні можуть загорітися;
- складування горючих матеріалів на відстані менше ніж 1м від електроустаткування;
- використання побутових електронагрівних приладів (прасок, чайників, кип'ятильників, калориферів тощо) без негорючих підставок та в місцях, де їх застосування не передбачено технологічним процесом.

Для гасіння пожеж можна застосовувати воду, вуглекислотні та порошкові вогнегасники, пісок, покривала (кошму). Воду можна застосовувати тільки після вимкнення електроенергії. Вогнегасники повинні знаходитися в легкодоступних місцях (коридорах, сходах, виробничих приміщеннях).

Уразі виникнення пожежі необхідно:

- негайно зателефонувати за № 101 та повідомити про це пожежну охорону. При цьому необхідно назвати місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей в приміщеннях, об'єкті, а також повідомити своє прізвище;

- повідомити про пожежу керівника чи відповідну компетентну посадову особу; Ця особа повинна:
- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби (медичну, газорятувальну тощо);
- вивести із небезпечної зони всіх працюючих, не пов'язаних з ліквідацією пожежі;
- припинити роботи в будівлі, крім робіт, пов'язаних із заходами по ліквідації пожежі;
- здійснити в разі необхідності відключення електроенергії та виконати інші заходи, що запобігають розвитку пожежі та задимленості будівлі;
- перевірити вкочення оповіщення людей про пожежу, установок пожежегасіння;
- організувати зустріч підрозділів пожежної охорони, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі та до установки для підключення до водних джерел;
- одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

9. ПЕРША ДОПОМОГА ПОТЕРПІЛИМ

9.1. При отруєннях.

В тяжких випадках можливі судороги і втрата свідомості. В такому стані потерпілому необхідно створити вільний доступ свіжого повітря, розстебнути одяг, що утруднює дихання, а при втраті свідомості викликати лікаря. Необхідно знати, що запаморочення проходить внаслідок раптового відтоку крові від голови. Тому до приходу лікаря потерпілого кладуть так, щоб голова знаходилась нижче тулуба – таким чином створюється приток крові до голови. Під час запара морочення дають нюхати нашатирний спирт, але ні в якому разі не прикладають до голови холодних компресів.

Не можна в такому стані давати пити потерпілому воду, так як в такому стані порушується здатність ковтати, і вода може потрапити в дихальне горло.

При зупинці дихання слід негайно приступити до виконання штучного дихання.

Отруєння етиленгліколем потребує термінового промивання шлунка до прибуття лікаря. Якщо такої можливості немає, необхідно викликати у потерпілого блювоту, тому що етиленгліколь та його водні домішки швидко всмоктуються слизистою оболонкою шлунку.

9.2. Опіки.

Опіки поділяють на термічні, хімічні, променеві.

Розділяють опіки чотирьох ступенів.

Опік першого ступеня супроводжується почервонінням та набряклістю шкіри, пекучим болем у ділянці ушкодження.

Опік другого ступеня характеризується появою на почервонілій шкірі пухирів різної величини, наповнених прозорою або трохи каламутною рідиною, інтенсивним болем.

При опіках третього ступеня настає глибоке ушкодження шкіри. Хворий відчуває різкий біль. На шкірі утворюється твердий струп, що покриває ділянки змертвілої тканини.

Найтяжчими є опіки четвертого ступеня, при яких ушкоджується шкіра, м'язи сухожилля. Іноді вони обуглюються.

Опіки, що займають понад 10 % поверхні тіла, звичайно супроводжуються тяжким порушенням загального стану потерпілого – шоком. Хворий скаржиться на сильний біль, просить пити. Пульс прискорений (до 100 – 120 ударів на хвилину), дихання поверхневе, швидке. Внаслідок всмоктування продуктів розраду ушкоджених тканин невдовзі настає отруєння організму, що виявляється апатією, нудотою, блюванням.

Потерпілого треба насамперед швидко винести із небезпечної зони, погасити на ньому одяг вогнегасником, водою чи цупкою тканиною – чохлом, пальтом тощо. Одяг, що тліє, треба обережно зняти, попередньо розрізавши або розірвавши. Частини одягу, що прилипли до поверхні опіку, відривати не слід, бо це може завдати потерпілому сильного болю і погіршити його стан. При обмежених опіках першого ступеня обпечену ділянку обтирають спиртом або одеколоном, а потім накладають на неї стерильну пов'язку.

Пухирі, що з'явилися на шкірі, розривати не треба, досить обробити їх спиртом і на уражене місце накласти стерильну пов'язку. Коли площа ушкодження велика, потрібно загорнути потерпілого в чисте простирадло, закутати ковдрою або іншими теплими речами. На обличчя пов'язку можна не накладати, досить прикрити його від пилу стерильною серветкою.

Не можна торкатися руками або брудними руками до місця опіку, тому що рана після забруднення буде гноїтися і повільно заживати.

При опіках першого ступеня обпечену шкіру слід обмити чистою холодною водою і змочити уражене місце спиртом, горілкою, одеколоном або слабким розчином перманганату калію і на уражене місце накласти стерильну пов'язку. При опіках очей, викликаних впливом електричної дуги, слід прикладати холодні примочки (2% - ний розчин борної кислоти) на очі і негайно звернутися до лікаря.

Якщо опік викликаний хімічними речовинами, обпечені ділянки тіла необхідно облити холодною водою. На опік, викликаний кислотами, накладають пов'язку, змочену розчином питної соди (1 чайна ложка на 1 склянку води). При опіках лугами накладають пов'язку, змочену розчином столового оцту або борної кислоти (1 чайна ложка на 1 склянку води).

Опіки другого ступеню потребують накладання сухої стерильної пов'язки. Можна прикрити пошкожене місце бинтом і тут же відправити потерпілого в лікарню.

При опіках третього і четвертого ступенів потерпілого слід терміново доставити в лікувальний заклад.

9.3. При тепловому ударі

Тепловий удар – тяжкий, інколи небезпечний для життя стан, виникаючий в результаті перегріву тіла. Характерні ознаки його: головна біль, запаморочення, нудота, раптова слабкість, блювота, шум у вухах, слабкий пульс, різке прискорення дихання, серцебиття, сонливість, гаряча шкіра, а інколи раптова втрата свідомості та судороги. При раптовому тепловому ударі потерпілого необхідно винести на свіже повітря, покласти його в тінь, розстебнути одяг, який затрудняє дихання, напоїти підсоленою холодною водою, охолодити тіло, змочуючи водою голову та груди, створити навкруг рух повітря.

Для збудження дихання потерпілого поплескують по обличчю мокрим рушником і дають вдихнути нашатирний спирт.

9.4. При розтягненні зв'язок

При розтягненні зв'язок супроводжується різким болем в суглобі і появою пухлини, необхідно туго забинтувати суглоб і створити потерпілому спокій.

9.5. При ударах

Удари також супроводжуються болем. Для ослаблення його і зменшення крововиливу слід зразу ж застосувати холод, підставити ударене місце під струмись холодної води, прикласти лід тощо. Забезпечити потерпілому спокій. При сильних ударах необхідно викликати лікаря.

9.6. При вивихах.

На вивихнутий суглоб накладають холод (зігріваючий компрес протипоказаний). Рух пошкодженої кінцівки обмежити накладанням фіксуючої пов'язки або шини. Якщо є рани або синяки, накладають пов'язку. Вивих не вправляти, а викликати лікаря.

9.7. При переломах.

Ознаки перелому – різкий біль при натисканні в тій чи іншій точці пошкодженої кінцівки, ненормальна рухомість та зміна форми пошкодженої частини тіла на місці перелому, неможливість рухати пошкодженою кінцівкою. При переломі ребер – біль при глибокому вдиху і покашлюванні. Переломи підрозділяються на відкриті та закриті. При відкритому переломі шкіру навкруг рани змастити настійкою йоду, а на рану накласти стерильну пов'язку. Забороняється самостійно пробувати направляти переломи. Необхідно забезпечити повний спокій і нерухомість пошкодженої кістки.

На поверхню зламаної кінцівки накласти шину із твердого матеріалу (смужки фанери, палки, дошки і т.п.). Довжина шини повинна бути такою, щоб вона заходила за тих два суглоби кінцівки, між якими трапився перелом. Шину прив'язують до зламаної кінцівки бинтом, мотузком або ременем. Переносити потерпілого необхідно на носилках.

9.8. При пораненнях.

При пораненнях перш за все необхідно зупинити кровотечу. Якщо рана невелика, то досить пов'язки. Якщо пошкоджена велика артерія кінцівки (кров тече з рани переривчастим струменем або фонтанчиком), то вище рани, ближче до тулуба, накладають гумовий джгут, яким обмотують кінцівку два – три рази і зв'язують вузлом. Джгут накладають на термін не більше 1,5 години. Якщо пошкоджена вена (кров тече струменем і має темно – червоний колір), на місце кровотечі необхідно накласти тугу антисептичну пов'язку, а якщо вона не допомагає, то нижче рани накладають джгут.

9.9. При ураженні електричним струмом.

Насамперед звільнити потерпілого від впливу струму. Вимкнути рубильник або викрутити запобіжники. Якщо це не можливо, відтягнути провід сухою дерев'яною палкою або підтягнути потерпілого використовуючи при цьому діелектричні рукавички або підручні ізолюючі засоби: суху мотузку, палку, дошку і т.п..

Якщо потерпілий тільки що прийшов до тями від запаморочення, його необхідно укласти і до прибуття лікаря забезпечити повний спокій, безперервно спостерігати за диханням та пульсом. Не можна дозволяти йому рухатись, так як відсутність тяжких симптомів після ураження електричним струмом не виключає можливого послідуєчого погіршення стану. Якщо потерпілий знаходиться в несвідомому стані, але у нього стійке дихання та пульс, його слід укласти, розстебнути одяг, створити приток свіжого повітря, дати понюхати нашпирний спирт, оббризкати водою. Якщо ж потерпілий в несвідомому стані, а дихання його дуже рідке і судорожне або він зовсім не дихає і в нього не можна прощупати пульс, необхідно негайно приступити до штучного дихання та масажу серця, знявши перед цим тісний одяг. Штучне дихання та масаж серця продовжувати до тих пір, поки не з'явиться самостійне дихання або поки не стане ясно, що наступила смерть. У всіх випадках ураження електричним струмом терміново викликати лікаря або доставити потерпілого після надання першої допомоги в лікувальний заклад.

Штучне дихання рекомендується проводити лише в тих випадках, якщо потерпілий не дихає або дихання рідке, судорожне, а також якщо дихання поступово погіршується.

10. ПОВОДЖЕННЯ У ВІДРЯДЖЕННІ.

Знаходячись у відрядженні працівники суду повинні дотримуватися правил трудового законодавства та дотримуватися особистої обережності. При користуванні різними видами транспорту слід дотримуватися правил безпеки, пам'яток для пасажирів даного виду транспорту. Забороняється перевезення вибухових, отруйних та легкозаймистих речовин, а також гострих предметів, які можуть спричинити травмування оточуючих. Негабаритні речі повинні перевозитись у багажному відділенні.

При слідуванні до місця призначення потягом :

- не відлучатись від потяга під час його нетривалої стоянки;
- переходити залізничні колії тільки в спеціально обладнаних місцях, бути обачними при цьому;
- не виходити на залізничну колію поблизу маневрування потягів;
- посадку і висадку із вагона здійснювати тільки після його повної зупинки.

При поїзді автобусом:

- під час посадки, висадки із автобуса не підходити на небезпечну відстань до інших автобусів, що рухаються;
- переходити автошляхи тільки в спеціально місцях для переходу, бути обачними при цьому;
- автобуси обходити тільки ззаду;
- не відлучатись від автобуса під час його нетривалої зупинки.

При поїзді на службовому автотранспорті та власному при використанні його в службових цілях:

- необхідно дотримуватися Правил дорожнього руху;
- дотримуватись визначеного маршруту по автошляху;
- проводити зупинки для перепочинку (якщо маршрут до місця відрядження складає більше 200 км.) на спеціально відведених місцях авто-зупинках.

При пересуванні пішки по населених пунктах, необхідно дотримуватись Правил дорожнього руху для пішоходів. При переході вулиць слід користуватись пішохідними переходами, звертаючи при цьому увагу на пішохідні розділові знаки та сигнали світлофора.

При вирішенні квартирного питання слід користуватись послугами готелю, гуртожитками. Не рекомендується при цьому користуватись послугами випадкових сторонніх осіб. Під час проживання в готелі чи гуртожитку необхідно дотримуватись встановленого протипожежного режиму.

Працівники суду повинні знати про можливі небезпечні ситуації, що можуть виникнути при відвідуванні підприємств під час перевірки умов і безпеки праці. Перед проведенням перевірок підприємств, установ і організацій працівники відділення повинні попередньо ознайомитись із специфікою виробництва чи роботи даної установи, а також з можливими шкідливими та небезпечними факторами при цьому. При відвідуванні підприємств необхідно звернути увагу на попереджувальні надписи і плакати, світлові та звукові сигнали, що попереджують про небезпеку. Не можна заходити в небезпечну зону проведення вантажно – розвантажувальних робіт, проходити під місцями проведення монтажних, демонтажних робіт та переміщення вантажів. Всі перевірки проводяться тільки в супроводі представника підприємства.

Якщо з працівником суду стався нещасний випадок (на виробництві, по дорозі на роботу чи з роботи, в побуті) необхідно негайно звернутися до найближчого

лікувального закладу за медичною допомогою та повідомити керівництво відділення про нещасний випадок, що стався.